

„Jeden z neoriginálnějších
a nejděsivějších vypravěčů
naší doby.“

PETER JAMES, SPISOVATEL

BÍLÉ Graham Masterton KOSTI

HOST

John doposud nikdy neviděl, že by kolem statku poletovalo tolik šedých vran jako toho vlhkého listopadového rána. Jeho otec vždycky říkával, že když se slétne víc než sedm vran šedých, znamená to, že si přišly vychutnat lidskou tragédií.

I počasí předpovídalo neštěstí. Závoje deště se na pohoří Nagle začaly snášet už dávno před rozbřeskem a zemina na severozápadním poli ztěžkla natolik, že Johnovi trvalo skoro tři hodiny, než ji zoral. Zrovna s traktorem objížděl horní cíp pozemku, nedaleko mlází nazývaného Iollanův lesík, když si zničehonic všiml, jak na něj od brány horečně mává Gabriel.

John mu na oplátku také zamával. Ježíši, co ten idiot zase chce? Kdykoliv někoho napadlo zadat Gabrielovi nějaký úkol, raději si to nakonec vyřídil sám, protože ten chlap se pokaždé vyptával, čím začít, jestli má použít šrouby nebo hřebíky a z jakého druhu dřeva to má vyrobit. John dál nerušeně oral a z kol traktoru nepřestávaly pršet velké kusy lepkavého bahna. Přesto se Gabriel upachtěně rozběhl po poli, ustavičně u toho máchal rukama a odháněl od sebe podrážděné vrány. Bylo zřejmé, že cosi křičí, John ho však neslyšel.

Když zadýchaný Gabriel doběhl do cíle, na sobě ošuntělý hnědý oblek a holínky, John vypnul motor traktoru a sundal si chrániče uší.

„Co se zas děje, Gabe? Zapomněls snad, kterým koncem lopaty máš házet?“

„Jsou tam kosti, Johne! Kosti! Kurva, tolik kostí, že ani nejdou spočítat!“

John si hřbetem ruky otřel z obličeje déšť. „Kosti? Kde? Jaký kosti?“

„Pod podlahou, John! Lidský kosti! Pojď se podívat! Vypadá to tam jak na hřbitově, sakra!“

John slezl z traktoru a zabořil se až po kotníky do bahna. Takhle zblízka bylo z Gabriela cítit zvětralé pivo, i bez toho však John věděl, že si při práci hojně dopřává a dává si velký pozor, aby všechny prázdné plechovky od černého piva Murphy's schoval pod hromadu pytloviny v zadní části stodoly.

„Kopali jsme základy kousek od domu a najednou mi ten kluk říká, že v zemi něco je, no tak začne hrabat rukama a co nevytáhne? Lidskou lebku s důlkama plnýma hlíny. Kopali jsme ještě chvilku a našli jsme čtyři další lebky a kosti, jakejchs v životě neviděl: holenní kosti a pažní kosti a kosti vod prstů, i žebra tam byly.“

John rychle vyrazil k bráně. Byl vysoký a snědý, měl husté černé vlasy a pohledný zevnějšek Španěla. Do Irska se vrátil teprve před rokem a pořád si jen s obtížemi zvykal na myšlenku, že je od nynějška zodpovědný za správu statku. Jednoho slušného květnového rána se chystal zavřít dveře svého bytu na Jones Street v San Franciscu, když mu znenadání zazvonil telefon. Volala matka, že jeho otec prodělal těžkou mrtvici. O dva dny později byl Johnův táta po smrti.

John se nezamýšlel do Irska vracet, natož se ujmout statku, jeho matka nicméně automaticky předpokládala, že to coby nejstarší potomek udělá, a všichni jeho strýčkové, tetičky, bratřenci i sestřenice ho uvítali, jako by z něj najednou byla hlava rodiny Meagherových. Odletěl zpět do San Franciscu prodat svůj internetový obchod s alternativní medicínou a rozloučit se s přáteli. A teď byl tady: procházel branou statku

Meagherových zalévaného neutuchajícím mrholením a kousek za ním uháněl Gabriel, jehož dech páchl po pivu.

„Podle mě to byla masová vražda,“ funěl Gabriel.

„No, to se uvidí.“

Statkářský dům byl široká, nazeleno natřená budova s šedou břidlicovou střechou. Po jeho jihovýchodní straně rostlo šest nebo sedm opadaných jilmů, které připomínaly skupinku stydlivých nahých plavců. Příkře svažitá příjezdová cesta vedla k silnici směřující na sever do Ballyhooly a na jih do města Cork, které leželo přibližně sedmnáct kilometrů od rozcestí. John přešel přes zablácený dvorek z asfaltbetonu a zamířil k severní straně domu, kde Gabriel a chlapec jménem Finbar strhli shnilý sklad krmiva a až doteď kopali základy pro novou, modernizovanou kotelnu.

Zatím stačili vyklidit prostor o rozměrech tři a půl na šest metrů. Černá hlína byla rozkopaná a linul se z ní charakteristicky nakyslý pach rašeliny. Finbar zkroušeně postával na opačném konci výkopu a v ruce svíral lopatu. Byl to vyhublý, mrtvolně bledý mladík s nakrátko ostříhanými vlasy a odstávajícíma ušima. Na sobě měl šedý svetr nasáklý deštěm.

Na zemi před ním ležely čtyři lidské lebky, jako by šlo o výjev z Pol Potovy Kambodže. Poblíž vlhké, cementem omítnuté zdi statkářského domu zela jáma přetékáající zabahněnými lidskými pozůstatky.

John si přidřepł a upřeně na lebky zíral, jako by očekával, že mu vysvětlí, co tam dělají.

„Ježíšikriste. Ty se tady musely válet neskutečně dlouhou dobu. Nemají na sobě ani kousíček masa.“

„Neoznačenej hrob, řek bych já,“ připojil se Gabriel. „Banda chlapů, co si to rozlili u Irský republikánský armády.“

„Mě to tak strašně vyděsilo, že jsem se málem podělal,“ prohlásil Finbar a otřel si nos do rukávu. „Kopu a kopu, když najednou vidím lebku, co se na mě zubí jako můj starej strejda Billy.“

John popadl protáhlý železný bodec a dloubl jím mezi kosti. Uviděl sanici, část hrudního koše a pátou lebku. Celkem to dávalo nejméně pět těl. Mohl udělat jedinou věc, a sice zavolat policii.

„Myslíš, že vo tom tvůj táta věděl?“ zeptal se Gabriel, když Johna doprovázel zpět k domu.

„Co to je za otázku? Jasně že o tom nevěděl.“

„No, když von tvůj táta byl dost zapálenej republikán.“

John se zastavil a zůstal na něj civět. „Co se mi to snažíš naznačit?“

„Nic, ale kdyby jistý lidi potřebovali schovat jistý kosti a nepřáli by si, aby na to někdy někdo přišel, je docela dobře možný, že by jim tvůj táta prokázal malou laskavost, jestli chápeš, jak to myslím.“

„Ale prosím tě, Gabrieli. Táta by nikdy nepřipustil, aby na jeho pozemku kdokoli pohrřbával jakýkoli kosti.“

„Já bych si tím nebyl tak jistej, Johne. Pár věcí na tomhle statku už nějaký čas zahrabanejch bylo, tamhle pod kravínem.“

„To myslíš zbraně?“

„Já jenom říkám, že pro všechny zúčastněný by bylo nejlepší zapomenout, že jsme vůbec něco našli. Beztoho jsou ty lidi dávno mrtvý a pohřbený, tak proč je rušit? I tvůj táta je mrtvej a pohřbenej. Přece bys nechtěl, aby si lidi brali do huby jeho dobrý jméno, ne?“

John řekl: „Gabe, ty kosti kdysi někomu patřily, proboha živýho. Pokud je prostě zahrneme hlínou, zbyde po nich pět rodin, který se nikdy nedozvědí, co se jejich synům nebo manželům přihodilo. Umiš si představit něco horšího?“

„No, asi máš pravdu. Mně se ale stejně zdá, že čeříme vodu, když to vlastně není ani trochu potřeba.“

John vešel do domu. Uvnitř panovalo šero a páchlo to tam vlhkem jako vždy v tomhle ročním období. Zul si boty a umyl si ruce v malé šatně vedle předsíně. Potom odešel do velké, čtvercovými dlaždicemi vykládané kuchyně, kde jeho matka zrovna pekla. V poslední době působila velice drobně; určité to byla vina těch bílých vlasů, sehnutých zad a očí bílých jako mléko. Právě prosívala mouku a chystala se upéct biskupský chlebiček.

„To už jsi s tím oráním skončil, Johne?“ podivila se.

„Ne tak úplně. Musím si zavolat.“

Zaváhal. Vzhlédla a zamračila se na něj. „Je všechno v pořádku?“

„Jasně, mami. Prostě si akorát potřebuju zavolat.“

„Chtěl ses mě na něco zeptat.“ Jo, jeho matka byla pěkně mazaná.

„Zeptat? Ne, nechtěl. Nedělej si těžkou hlavu.“ I kdyby otec skutečně Irské republikánské armádě dovolil, aby na jeho pozemku pohřbila lidská těla, John silně pochyboval, že by se s tím otec matce svěřil. Co člověk neví, to mu uprostřed noci nemůže zaklepat na dveře.

Odešel do obývacího pokoje, kde stál nábytek pokrytý kobercem a velký krb z červených cihel, v němž praskala tři obrovská polena. Na podlaze se rozvaloval černý labrador Lucifer s nestydatě roztaženýma nohama. John zvedl sluchátko staromódního černého telefonu a vytočil tísňovou linku.

„Haló? Potřeboval bych přepojit na policii. Ano. Volá John Meagher ze statku v Knocknadeenly. Právě jsme vykopali několik těl.“

2

Když Katie Maguirová přijela v zabláceném stříbrném mondeu na statek Meagherových, přšlo už o poznání hustěji. Všimla si, že před ní stihl dorazit policejní inspektor Liam Fennessy se dvěma detektivy a čtyřmi uniformovanými policisty, kteří ze všech sil bojovali s poryvy větru a pokoušeli se kolem místa činu vztyčit jasně modré umělohmotné plasty.

Katie vystoupila z auta, vytáhla si límec nepromokavého pláště až k uším a vykročila přes dvůr. Liam postával u odkrytého hrobu, jednu ruku měl v kapse dlouhého hnědého svrchníku se vzorkem rybí kosti a ve druhé držel zapálenou cigaretu — déšť ho očividně ani v nejmenším nevyváděl z míry. Policejní detektiv Patrick O'Sullivan dřepěl na bobku, oblečený ve větrovce, a urputně se na vykopané kostry mračil. Strážmistr Jimmy O'Rourke se před mrholením schovával pod střechou statkářského domu a povídal si s Johnem Meagherem.

„Dobré odpoledne, komisařko,“ pozdravil Liam. Byl hubený, měl propadlé tváře, plavé uhlašené vlasy a kulaté brýle s drátěnými obroučkami skrácené kapkami deště. Připomínal spíš mladého Jamese Joyce než policejního inspektora. „Abychom dneska nezmrzli na kost, co?“

„Panebože.“ Katie za svou dosavadní kariéru nic takového neviděla. „Kdy sem dorazí tým z technického oddělení?“

„Zhruba za půl hodiny. A náš vážený doktor Owen Reidy sem zaskočí hned zítra ráno. Rozparovač Reidy. Z vašeho dvánácterníku by si udělal nóbl kravatu, ještě než byste stačila naposled vydechnout.“

Katie se na něj mírně pousmála. „Mluvil jste s komisařem O'Connellem z Naas?“

Jerry O'Connell velel operaci Stopa, při níž strávil posledních devět let hledáním osmi mladých žen, které zmizely ve východních hrabstvích Irska.

Liam řekl: „Jo, poslal jsem mu vzkaz.“

Katie výkop pomalu obešla a pokoušela se pochopit, co mají znamenat všechny ty kosti, které se uvnitř povalovaly, pomíchané jako hůlky mikáda — jako by je kdosi vyhodil do vzduchu a nechal náhodně dopadnout. Rozeznala mezi nimi minimálně tři pánevní a dvě hrudní kosti i nesčetné množství obratlů.

Na mrtvoly byla zvyklá — policisté každý týden lovili z řeky Lee tři až čtyři modravě zelené utopence. A kromě toho samozřejmě nešlo opominout ta zčernalá a nafouklá těla fetáků, která pravidelně nacházeli na Lower Shandon Street, nebo brunátné ožraly schoulené ve vchodech obchodů na Maylor Street, jejichž srdce zastavila kombinace podchlazení a whisky značky Paddy.

Tohle ale bylo jiné. Tohle byla vyslovená jatka. Katie vdechovala rašelinitou vůni deštěm nasáklé zeminy a téměř jako by cítila i pach hrůzných událostí, které se na tom místě přihodily.

Přistoupil k ní strážmistr O'Rourke. Byl to malý muž s písčově žlutými vlasy a hranatou hlavou, která svými ostrými rysy připomínala nedokončenou sochu. „Co si o tom myslíte, Jimmy?“ zeptala se ho Katie.

„Nikdy jsem nic takového neviděl, madam, akorát na obrázku v pokoji otce Františka, u Svatého Michala, je tam návrchu nebe a vespod peklo, však to znáte, a právě takhle vypadalo peklo. Samé kostry, všechny nakupené na jednu haldu.“

Katie řekla: „Tamto je John Meagher, že?“

„Správně. John, toto je komisařka Kathleen Maguirová. Ona tomuhle vyšetřování velí.“

John jí podal ruku. „Aha. Pardon, neuvědomil jsem si, že...“

„To je v pořádku, John,“ ubezpečila ho Katie. „V Garda Síochána zastávají myšlenku rovných příležitostí a čas od času se můžou přetrhnout, aby ty příležitosti byly opravdu rovné.“

„Prozatím se zdá, že v té díře je šest až sedm koster,“ prohlásil strážmistr O'Rourke. „Kevin napočítal třináct kotníků.“

„Máte tušení, jak se sem všechny ty ostatky dostaly?“ obrátila se Katie na Johna.

Zavrtěl hlavou. „Vůbec ne. Rozhodně ne. Starám se o tenhle statek už čtrnáct měsíců a od chvíle, kdy jsem ho převzal, tu nikdo nic pohrbit nemohl.“

„A co před tím, než jste ho převzal?“

„Statek se v rodině Meagherových dědí od roku devatenáct set třicet pět. Neumím si představit, že by tu můj táta pohrbíval mrtvoly. Proč taky? Natožpak dědeček.“

Katie přikývla. „Má na vaše pozemky přístup i někdo jiný? Například nájemní rolníci nebo někdo takový? A co lidi z kočovnické komunity?“

„Nechodí sem nikdo kromě mě, Gabriela a bratrů Ryanových, Denise a Bryana. Mají na starosti všemožné práce. A Maureen O'Donovanová mi vypomáhá v chlévě.“

„Budu si chtít popovídat i s nimi.“

„Jistě, beze všeho. Pro mě je to strašná záhada. Nejsem sice expert, ale připadá mi, že ti lidi jsou mrtví už hrozně dlouhou dobu.“

Katie nic neřekla, pouze si mlčky přikryla ústa rukou a prohlížela si nalezené kosti.

John počkal, až se přesune na opačný konec výkopu, a poté ke strážmistru O'Rourkemu prohodil: „Celkem přísná, co?“

„Ani ne, obvykle ne. Ale když přijde na násilná úmrtí, ztratí všechnen smysl pro humor. Naše komisařka Maguirová. Holt nevidí tu srandovní stránku věci, jestli mi rozumíte.“

John se díval, jak Katie krouží kolem kostí. Pozoruhodná ženská, pomyslel si, ne vyšší než sto pětadesát centimetrů, nejspíš krátce po čtyřicítce, se zastřiženými červenými vlasy s měděným nádechem, šedozelenýma očima a ostře řezanými lícními kostmi. Vypadá tak trochu jako víla z irských pohádek, jako by před deseti generacemi byly jejími předky nadpřirozené bytosti. Takový ten typ ženy, na kterou se člověk rád podívá i podruhé a pak ještě jednou. Jenže ona najednou vzhledla a všimla si, že si ji prohlíží. John se okamžitě odvrátil, jako by měl důvod cítit se provinile. Bůh ví, jaké pocity by v něm Katie dokázala vzbudit, kdyby skutečně věděl, jak se tam ty kosti dostaly.

Nakonec se k mužům vrátila. Ve vlasech se jí třpytily dešťové kapky. „Nedonesly se k vám nějaké klepy? Třeba že se v okolí někdo ztratil? Nemusí nutně jít o nedávné případy. Prostě cokoli, co by nám umožnilo udělat si aspoň hrubou představu o tom, jak ti lidi zemřeli.“

„Musím vás zklamat — na drby místních nemám moc času. Občas zaskočím dolů do Ballyvolane a dám si v hospodě skleničku. Co se ale zdejších týče, pro ně jsem nepřestal být cizinec. Ne že by mě to překvapovalo. Pořád tomu jejich corksému přízvuku nerozumím, a dokud jsem se sem nepřestěhoval, považoval jsem to jejich chrochtání za cosi, co člověk dělá, když to přežene s Guinessem.“

„Fajn, Johne,“ řekla Katie. „Neplánujete v blízké budoucnosti nikam odjet, že ne? Jakmile místo činu řádně ohledáme

a státní patolog prozkoumá ostatky, budeme vám muset položit pěknou řádku otázek.“

„Bez starostí, jsem vám k službám.“

Katie došla k autu a zvedla mobilní telefon. „Paule? To jsem já. Jsem v Knocknadeenly. Jo, někdo tady našel lidské pozůstatky. Jo, já vím. Poslouchej, vypadá to, že domů přijedu až pozdě večer. V mrazáku je kuřecí koláč z Marks & Spencer. Dáš ho do trouby a zapneš ji na osmičku. Jo. Oškrábat brambory snad umíš. Fajn, jdi do hospody, jestli chceš, každopádně ale něco pořádného sněz. Ještě ti zavolám.“

Ke statku se po příjezdové cestě blížila bílá policejní dodávka. Technické oddělení. Katie došla zpátky k výkopu a počkala, až se nově příchozí převléknou do obleků z tyveku a nazují si gumové boty. Shlédla na hromadu kostí a uvažovala, komu pro všechno na světě patřily. Obvykle jí bylo na místech činu okamžitě jasné, co kdo komu provedl a proč. Zakrvácené porcovací nože ve dřezu. Uškrcení kojenci se zsedlými tvářemi. Dívky ležící někde v příkopu s obličejem k zemi a se zašpiněnými stehny, uškrcené vlastními šátky.

Tohle ale bylo jiné. A dokud se nezjistí, jak dlouho tady ti mrtví jsou, nemá smysl pokoušet se odhadnout, kdo je zavraždil a jaký k tomu měl důvod. Na první pohled bylo patrné jenom to, že žádná z lebek nemá v týlu otvor po kulce. V opačném případě by se jednalo o přesvědčivý důkaz, že policisté mají před sebou oběti politicky motivované popravy nebo vražedné pomsty jednoho z místních gangů.

Katie chtěla kolegyni z operace Stopa o nálezu koster informovat jen proto, aby dodržela protokol. Nedomnívala se, že mezi tímto a O'Connellovým vyšetřováním existuje nějaká spojitost. Dívky, po nichž komisař pátral, mizely jedna po druhé

v průběhu téměř celého desetiletí — poslední z nich se ztratila v červnu roku devatenáct set devadesát osm. Z prvotního ohledání tohoto místa však Katie měla dojem, že všechna těla byla pohřbena naráz.

Přikročil k ní Liam a nabídl jí silný větrový bonbon. „Co vy na to? Mohl by za to být zodpovědný Meagherův otec?“

„To se nedozvíme, dokud nezjistíme, co jsou všichni ti lidi zač, kdy je zabili a proč.“

„Chcete motiv? Rozhlídněte se kolem sebe, prosím vás — taková zastrčená díra! Od úsvitu do soumraku tu člověk musí dít, aby si vydělal aspoň na trochu solidní živobytí. Nemá si na kom vybit svoje frustrace, s výjimkou dobytka a čas od času nějakého toho cyklisty, který projíždí kolem a hledá, kde by strávil noc. Vzpomínáte si na ten případ v penzionu dole v Crosshavenu? Tři oběti nacpané v prádelníku.“

Katie zvedla ruku a zaclonila si oči před deštěm. „Já nevím. Na mě to tak nepůsobí. Úplně se to samozřejmě vyloučit nedá. Ale celé je to nějak temné. Jak jsou všechny ty kostry zapletené do sebe... jako by je před zahrabáním někdo rozebral na kousíčky.“

Modré umělohmotné plently ozářilo několik jasných záblesků. Fotograf se pustil do práce a členové týmu pro zajištění stop se v jámě kolébali sem a tam, navlečení v ochranných oblecích, a značili umístění jednotlivých lebek a hrudních košů.

Jeden z nich uchopil stehenní kost, na jejímž konci se cosi houpalo. Sehnul se a zvedl další kost a pak další a další. Chvilku je zkoumal a pak zamířil ke Katie: „Na tohle se prostě musíte mrknout, komisařko.“

Katie si natáhla těsné ochranné rukavice a kost si od něj vzala. V horní části, která za jiných okolností bývá usazena

v kyčelní jamce, zela díra. Procházel jí krátký umaštěný motouz zavázaný na uzel, na jehož konci se houpala figurka připomínající panenku na hraní. Byla vyrobena z kousků šedých hadrů a bylo do ní zapícháno šest nebo sedm zrezavělých hřebíků a háčků. Stejným způsobem byly proděravěny i ostatní stehenní kosti a u každé z nich visela malá hadrová panenka.

„Co vy na to, Liame?“ zeptala se Katie. „Už jste někdy něco podobného viděl?“

Liam si figurku zblízka prohlédl a zavrtěl hlavou. „Nikdy. Vypadá trochu jako vúdú panenka, nemyslíte? Taková ta, do které se zapíchávají špendlíky, aby se člověk někomu pomstil.“

„Vúdú? V Knocknadeenly?“

Policista zajišťující místo činu si vzal kost zpátky a vrátil se k práci. Katie řekla: „Nemám ponětí, k čemu tady došlo, Liame, ale je to opravdu divné.“

V tu chvíli k nim přistoupil John a prohodil: „Dáte si něco k pití, komisařko?“

Upsala by duši za dvojitého panáka vodky, ale místo toho řekla: „Čaj, děkuju. Bez mléka a cukru.“

„A vy, inspektore?“

„Tři cukry, prosím. A nemíchat, kdybyste byl tak laskav. Na tu sedlinu na dně šálku si moc nepotrpím.“

Od západu se začalo postupně vyjasňovat a statek zalilo mdlé šedé světlo. Katie si šla do domu popovídat s Johnovou matkou. Žena seděla v obývacím pokoji, přes ramena měla přehozený propínací svetr, který byl zelený jako hladina rybníka, dívala se na televizi a hladila u toho psa. Kousek od ní stál na stolku velký rámeček s fotografií bělovlasého muže — takhle

bude jednou určitě vypadat i John, pomyslela si Katie. Vedle byl prázdný šálek od čaje a přetékající popelník.

„Ráda bych vám položila pár otázek, paní Meagherová.“

„Opravdu?“ poznamenala Johnova matka, aniž odtrhla oči od obrazovky.

„Smím se posadit?“

„Prvně si sundejte kabát.“

„Jistě.“ Svlékla si pršiplášť a složila ho na opěradlo dřevěné židle u dveří. Na sobě měla elegantní šedý kostým a červenou halenku, která téměř dokonale ladila s jejími vlasy. Posadila se naproti paní Meagherové, která se plně soustředila na sledování telenovely. V obývacím pokoji to bylo cítit vlhkem, jídlem a levandulovou leštěnkou na nábytek.

„Zatím jsme našli pozůstatky osmi lidí a zdá se, že by jich mohlo být i víc.“

„Dej jim pánbůh věčný pokoj.“

„Netušíte, kdo je tam mohl pohřbít?“

„Někdo to být musel, no ne? Sami se asi nezahrabali.“

„Nezahrabali, paní Meagherová. To by mě vážně překvapilo. Mě ale zajímá, jestli jste si někdy nevšimla, že by váš manžel v tom starém skladu krmiva něco dělal.“

„Chodil tam každou chvíli. Dobytek je třeba krmit.“

„Samozřejmě. Chtěla jsem se spíš zeptat, jestli jste si náhodou nevšimla, že by tam dělal něco neobvyklého. Jestli tam třeba něco nestavěl nebo nekopal.“

„Ježíšku na křížku, snad mi nenaznačujete, že ty chudáky zahrabal můj Michael!“

„Jen bych se ráda dozvěděla, jak se tam dostali a kdy.“

„Tak to vážně nemám šajn. Pohřbít tolik lidí by byla pořádná fuška a Michael na něco takového neměl čas. Vždycky říkával, že maká víc než dva koně a osel dohromady.“

„Zajímal se o politiku?“

„Mně je jasné, kam tím míříte. Odebíral *An Phoblacht*, ty noviny, co je vydává Sinn Féin. Ale jinak na tyhle věci neměl kdy. Nikam nechodil. Už jen dostat ho o nedělích na mši dalo pořádně zabrat.“

„Měl nějaké blízké přátele?“

„Pár chlapů, s kterýma se seznámil v hospodě v Ballyhooly. Občas spolu ve čtvrtek večer chodili hrát na harmoniku. To jsou ale slabí staří chlapi, ti by neublížili ani mouše, natož aby měli sílu ji pohřbít.“

„Nepřišel ho někdy navštívit někdo cizí? Někdo, koho jste neznala?“

Paní Meagherová zavrtěla hlavou. „Michael rád trávil čas s rodinou a na to, aby někoho hostil, si nepotrpěl. Občas sem zaskočil otec Morrissey a já mu dala kousek koláče nebo chleba se šunkou. Michael pak vždycky říkal, že když si pomyslí, kolik ho každé sousto stojí, má chuť rozříznout tomu tlustýmu budižkničemu břicho a vzít si to jídlo zpátky.“

„Rozumím. Co myslíte, dalo se s ním vyjít? Ale samozřejmě ho nechci nijak očerňovat.“

Paní Meagherová si odfrkla. „Na všechno měl svůj názor a blbce nemohl vystát, ale nebyl o nic horší než ostatní chlapi.“ Jako by podle ní byli všichni muži naprosto nemožní.

„Měl s někým nějaké dlouhodobé spory?“

„Ale prosím vás. Od rána do večera sotva promluvil, natož aby se hádal.“

„Ještě něco. Donesly se k vám někdy zvěsti o tom, že tady v okolí zmizeli nějakí lidé? Kdykoli, nemuselo to nutně být nedávno.“